

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Filozofická fakulta

Habilitační obor

Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury

Uchazeč

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D.

Pracoviště

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity
Ústav filmu a audiovizuální kultury

Habilitační práce

Filmová kultura severního trojúhelníku. Filmy, kina a diváci Československa, NDR a Polska 1945-1970 (Brno: Host 2014)

Habilitační komise

Předseda

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Členové

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.
Akademie múzických umění v Praze

Prof. Mgr. Jan Gogola
Janáčkova akademie múzických umění v Brně

Doc. PhDr. Ivan Klimeš
Univerzita Karlova v Praze

Prof. Václav Macek, CSc.
Vysoká škola múzických umění v Bratislavě

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. (*1972 v Olomouci) je uznávaným a ceněným odborníkem jak mezi studenty a kolegy, tak v rámci domácí i zahraniční odborné a akademické obce. Jako badatel i učitel se významně zasadil o modernizaci a internacionalizaci našeho oboru a svým mezinárodním výzkumem rozšířil a obohatil zdejší odborný diskurs.

Pavel Skopal nejdříve vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity, kde v roce 1995 získal magisterský titul. Od výkonu právnické profese však zběhl k filmové vědě a na Filozofické fakultě absolvoval r. 2001 magisterské studium a r. 2005 doktorské studium, které završil disertační prací „*The Hollywood adventure continues on DVD*“. *Praktiky diferenciacie a diskurzivního rámování hollywoodských filmů na DVD trhu*. Hned poté nastoupil na katedru jako odborný asistent.

Pavel Skopal se zabývá především dějinami filmové distribuce, uvádění a recepce, problematikou mezinárodních koprodukcí, státně monopolní kinematografií a dějinami lokální filmové kultury. Metodologicky využívá a prozkoumává možnosti komparativního

výzkumu a dějin kulturního transferu, orální historie a využití databází pro lokální filmovou historii i pro komparativní mezinárodní projekty.

Kromě knižní monografie, kterou předkládá jako habilitační spis a k níž se ještě dostaneme, pravidelně publikuje a prezentuje výsledky své práce na vážených domácích i zahraničních adresách.

Publikoval přes třicet odborných studií (v odborných knihách, sbornících a časopisech), z toho čtrnáct studií v zahraničí – v angličtině, němčině a polštině.

Vystoupil na dvaadvaceti zahraničních konferencích, mj. v Chicagu, Barceloně, Philadelphii, Lundu, Gentu, Edinburghu, Lisabonu, Denveru, Milánu, Krakově či Washingtonu.

Jako editor připravil čtyři kolektivní monografie, z nichž stěžejní jsou zejména dvě – jedna vyšla česky, druhá anglicky – věnované výzkumu státně monopolní (socialistické) kinematografie: *Naplánovaná kinematografie. Český filmový průmysl 1945-1960* (Academia, 2012), která je vůbec první akademickou publikací na dané téma, a *Cinema in Service of the State. Perspectives on Film Culture in the GDR and Czechoslovakia, 1945–1960* (New York – Oxford: Berghahn Books 2015), kterou Pavel Skopal koeditoval s Larsem Karlem a která je výsledkem mezinárodního výzkumu v ČR, Německu, Francii a USA a vyšla v prestižním angloamerickém nakladatelství Berghahn Books.

Aktivní zapojení do mezinárodní odborné obce dokládají i další jeho činnosti: organizoval či spoluorganizoval dva mezinárodní workshopy, je (či byl) členem pěti mezinárodních vědeckých společností a čtyř mezinárodních výzkumných skupin (European Research on the Historical Experience of Cinema Going; History of Moviegoing, Exhibition and Reception; Digital Cinema Studies; The Reception of The Hobbit – A World Project).

R. 2010 získal prestižní Humboldtovo stipendium a díky němu pobýval devatenáct měsíců jako výzkumný pracovník na Hochschule für Film und Fernsehen Konrad Wolf v Postupimi; další badatelské stáže absolvoval na dalších špičkových akademických pracovištích či výzkumných institutech: na Katedře filmu Amsterdamské univerzity, Katedře filmu, televize a mediálních studií na University of East Anglia v Norwichi a na Herderově institutu v Marburgu.

S těmito odbornými aktivitami souvisí také velmi cílé a úspěšné aktivity grantové: Pavel Skopal byl úspěšným řešitelem či spoluřešitelem dvanácti výzkumných projektů, nejnověji řeší tříletý projekt podpořený Grantovou agenturou ČR na téma „Česká filmová kultura a německá okupace: proces kulturního transferu.“

Pavel Skopal se taktéž věnuje popularizační, překladové a expertní či poradní činnosti: publikoval na dvě desítky popularizačních a přehledových textů, včetně řady rozhovorů s předními zahraničními filmovými historiky a teoretiky, od r. 2013 působí jako expert Státního fondu kinematografie a od r. 2014 je členem ediční rady Národního filmového archivu a edice Biograf v nakladatelství Academia.

Závěr: Vědecká kvalifikace Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. působí jako odborný asistent na Ústavu filmu a audiovizuální kultury deset let a vyučovat začal již jako doktorand r. 2002. Významně se zasloužil zejména o rozvoj teoretické větve oboru, v pozdější době o zavedení výzkumných seminářů včetně vedení dlouhodobého výzkumného semináře Filmové Brno zaměřeného na výzkum lokální filmové kultury.

Vedle dvou povinných přednášek pro bakalářské studenty z dějin filmových teorií realizuje přes dvacet volitelných přednášek a seminářů.

Jako školitel dovedl k úspěšné obhajobě osmatřicet bakalářských a magisterských prací, které získaly pět výročních cen Ústavu filmu a audiovizuální kultury či cenu České společnosti pro filmová studia za nejlepší magisterskou filmovědnou práci. Vede disertační práci *Filmový festival pracujících a jeho funkce v kulturní politice*, která je před dokončením. Pravidelně působí jako člen zkušební komise pro bakalářské a magisterské státní zkoušky

Kromě podpůrných studijních materiálů připravil pro své kurzy elektronickou učebnici „Mimo prostor kina: cesta Hollywoodu do domácností“ a online přístupný multimediální výukový materiál „Kinematografie ve válčící Evropě 1939-1945“.

Prezentoval dvanáct vyžádaných přednášek, ve třech případech se jednalo o systematičtější pedagogické působení (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Katedra filmových studií FF UK v Praze, Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze) a v pěti případech o anglojazyčnou přednášku v zahraničí.

Závěr: Pedagogická způsobilost Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Svou vysokou odbornou kvalifikaci **prokázal** Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. rovněž ve své přednášce pro odbornou veřejnost, kterou pod názvem *Koprodukční praxe ve východním bloku ve srovnávací perspektivě: případ Československa, Polska a NDR* proslovil v rámci habilitačního řízení 29. června 2016 na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Mgr. Pavel Skopal, Ph.D. předložil jako habilitační spis publikovanou knižní monografii *Filmová kultura severního trojúhelníku. Filmy, kina a diváci Československa, NDR a Polska 1945-1970* (Brno: Host 2014).

Uvedený habilitační spis posuzovali tři přední odborníci, Doc. PhDr. Ivan Klimeš (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy), Doc. PhDr. Jiří Knapík, Ph.D. (Filozoficko-přírodovědecká fakulta Slezské univerzity) a Doc. MgA. Martin Štoll, Ph.D. (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy).

Všichni tři oponenti hodnotili předložený spis kladně a doporučili jej k dalšímu řízení: výsledek označili za ojedinělý a objevný, přičemž zejména ocenili jeho komparativní mezinárodní rámec, uplatněný koncept kulturního transferu a rozsáhlý primární archivní výzkum.

Doc. Klimeš napsal, že jde o dílo „zcela zásadní povahy. Práce se pozvedá nad československé teritorium a obzírá širší středoevropský region s jeho vnitřními přeshraničními vztahy. Skýtá metodologické vodítka k analýze distribuční sféry a vede přirozený sebevědomý dialog s aktuálním výzkumem v zahraničí.“

Doc. Knapík napsal, že spis „představuje vyzrálou studii založenou na dlouhodobém výzkumu, která významným způsobem obohacuje nejen filmovou historii, ale také naše chápání proměn tzv. socialistické kultury v širším kontextu zemí bývalého sovětského bloku.“

Doc. Štoll: „Jde o velmi přínosný text, důležitý svým geografickým nadhledem i svojí hloubkou ponoru do problematiky. Validitu mu dodává i fakt, že jde o výsledky zkoumání primárních pramenů ve všech třech státech, což autorovi umožnila i jeho jazyková vybavenost.“

Závěr: Úroveň habilitační práce Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. **odpovídá** požadavkům kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		5
počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise:

Na základě výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce předkládá habilitační komise vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat** Mgr. Pavla Skopala, Ph.D. docentem v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

V Brně 29. června 2016

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.

Prof. Mgr. Jan Gogola

Doc. PhDr. Ivan Klimeš

Prof. Václav Macek, CSc.

The image shows five handwritten signatures in blue ink, each written on a horizontal line. From top to bottom, the signatures correspond to the names listed on the left: Jiří Voráč, Jan Bernard, Jan Gogola, Ivan Klimeš, and Václav Macek. The signatures are stylized and cursive.